

innevånare måtte af desamma göra ett sådant bruk, att de, vid framdeles inträffande missväxt, med dessa gåfvor kunde värja sig, på bästa sätt, emot nöd och elände. Jag vågar tro att vi nu, icke ovärdigt eller orätt använt dessa dyrbara gåfvor, då vi önskat, med den obetydliga disponibla delen af desamma, förskaffa oss utsädes korn af landets egen skörd. – Att åter Nödhjulsfonderne ännu, till sin kassa behållning, äro ringa, kommer sig deraf, att gåfvorne utdelades såsom lån emot 3 å 5 års återbetalning med 1/3 och 1/5 årligen. Återbetalningen begynte först 1864 och stora rester utestå ännu för detta år. Dessa fonders sammanräknade belopp utgör circa 86 000 rubel Skilfve, eller komma att motsvara 344 000 Mark Finskt. Mätte de i framtiden väl och samvetsgrant förvaltas och länets innevånare skola, i nödens stund, kunna, något när, hjälpa sig sjelfve!

Nog är här redan uselt och fattigt och värre torde det blifva. En mycket helsosam sak är emellertid, att folket nu vet, att nya lån ej erhållas. Med otålighet vänte vi på dekretet om kanal-arbetet i Maaninka, som i betydlig mån kommer att lindra vårt elände.

För resten tror jag ej, att vi kunna slå oss ut med de anslag K^ejsersliga S^enateⁿ beviljat för allmänna arbeten m. m. Blir således nödigt, måste jag väl begära mera, så obehagliga dessa tiggerier än äro.

Mycket hade jag väl ännu att säga, men jag är i närvarande stund så öfverhopad af arbete, att jag ej hinner vara vidlyftigare. Jag slutar därför med den lika uppriktiga som hjertliga önskan, att vår Herre måtte förläna dig helsa och krafter och alltsköns glädje och fröjd intill din senaste lefnadsafton!

Jag är städse med utmärkt högaktning

Din
vän och tjänare
S. H. Antell.

Kuopio den 29. December 1865.

Jag anhåller att härjemte få öfverlemna till Dig ett exemplar af Reglementet för de af mig organiserade Nödhjulsfondernes i länet förvaltning.

525 GENMÅLE TILL ARTIKELN I S:T PETERSBURGER ZEITUNG N:O 123 OM FINLANDS MYNTREFORM

HUB, JVS handskriftssamling

I S:t Petersburger Zeitung N:o 123 läses en artikel, som började med följande ord:

»Finlands myntreform och dess inflytande på landets penningförhållanden, för hvilket vi redan tidigare på grund af oss tillhandakomna meddelanden icke kunnat uppställa det bästa prognostiken, bedömes om lika syfte af Helsingfors Tidningar».

På denna inledning följer ett sammandrag af Helsingfors Tidningars i dess N:o meddelade origtiga och vilseledande uppgifter om minskningen i Bankens valuta och penningcirkulationen i landet sedan Oktober 1865, hvilka uppgifter föranledde en rättelse, införd i Allmänna Tidningens N:o.

Det Petersburgska bladet citerar »Rev. Zeit.» – Revalsche Zeitung. Man kan antaga att uppgifterna gjort sin rund icke blott i andra Ryska

blad, utan äfven komit till utländska tidningar på de orter, der man har något intresse af Finlands penningförhållanden.

Väl är det i artikeln sanningsenligt återgifvet, att missvexterna »måste störta vårt folk i nya skulder», men för bättre minnes skuld uppföres dock i inledningen myntreformen såsom föranledande minskningen i landets penningtillgångar.

10 Helsingfors Tidningar kunna alltså icke ensam åtaga sig skulden för ifrågavarande bidrag till diskrediterande af landets penningförhållanden. Men exemplet borde dock, vara lärorikt med afseende å frukterna af ett lättsinnigt förfarande både i meddelandet af uppgifter och i kritik rörande desamma.

20 Med de ledande tidningarnes i landet antagna metod, kan det icke ens synas förunderligt, att bladet icke tagit den minsta notis om de meddelade rättelserna, än mindre rättat sina falska uppgifter. Metoden består deri, att utan all granskning meddela hörsagor eller egna förmodanden om styrelsens tillgöranden, om tillståndet och tilldragelser i landet o. s. v. under den föreburna afsigt att sålunda gifva – hvem som behaga åtaga sig det – tillfälle att rätta uppgifterna. Detta förfarande är oförsvarligt. Ty en tidningsredaktions första pligt bör väl vara, att få vidt möjligt är förvissa sig om sina meddelandens riktighet och sanningsenlighet. Blir sådant densamma icke möjligt, har den valet mellan att tiga eller att anföra meddelandet såsom en osäker förmodan eller ett obevisadt rykte, varnande sina läsare för att sätta någon tillit der till, förrän närmare upplysning kan vinnas. I de flesta fall kan det icke anses för någon annans åliggande, än pressens eget, att utröna sanningen och meddela rättelser. De fall äro dock icke försynta, då vederbörande redaktioner icke vårdat sig om, att rådfråga offentliggjorda autentiska handlingar, ja icke ens sina egna tidigare spalter. Ofta kunna meddelanden af sagda beskaffenhet vara af så ringa betydenhet, att sanning eller osanning i desamma är likgiltig. Men då de röra för landet viktiga angelägenheter, eger man full rätt att å dem fordra någon omtanke och samvetsgrannhet.

30 Med afseende å S:t Petersburger Zeitungs artikel är det tillräckligt att upplysa, att Finlands Bank innehar i runda tal 15 1/2 miljoner valuta mot 20 1/2 miljoner utgifna sedlar samt sedan myntreformen i allmänna rörelsen utgifvit öfver två miljoner klingande mynt, äfvensom att, sålänge den af de hårda åren föranledda spanmålsimporten icke kan uppvägas af landets export, myntreformen och pari kurs måste göra mellangifter mindre, än om den borde betalas med ett 30 % under pari kurs stående mynt.

40 Att så uthållande missvexter, som de, af hvilka Finland lidit, föranledt skuldsättning, borde icke förefalla oväntadt. Det finnes icke något land i Europa, som vore så oberoende af egna skördar, att den af en missvext föranledda sädesimporten skulle kunna betäckas af samma års export. Der rikedom finnes kan dock utländsk skuldsättning undvikas. Der den saknas måste skuld göras, och betalningen fördelas på flera kommande år.

Finland hade svår missvext 1856. Likaså 1862. Åren 1863–65 hafva gifvit endast dåliga skördar, delvis missvext.

50 I följd af de stora förluster landets industri lidit under kriget 1854–56 missvexten sistnämnda år och penningkrisen 1857 lånade Finlands Bank 1859 sex miljoner mark till förstärkande af sitt rörelsekapital. Samtidigt gjordes ett statslån på 10 miljoner, med hvilka jernväg bygdes. Äfven 1862 upptogs ett utländskt amorteringslån af 16 miljoner. Men detta utgjorde endast en omsättning af redan förhanden-

varande inhemska, uppsägbara lån. Skulden hade till största delen tillkommit för betäckande af krigskostnaderna. En ringare del för jernvägens fulländande. Sedan dess har den i landet inrättade privata jordbruksbanken, Finlands Hypoteksförening år 1865 upptagit ett utländskt amorteringslån om 12 miljoner mak. ||Alla dessa uppgifter röra lånens nominela beklopp.||

Det sagda utvisar, att endast Bankens lån å 6 miljoner och Hypoteksföreningens å miljoner utgöra en landets invånares, d. v. s. jordbrukets, manufakturindustrins, handelns och sjöfartens skuld till utlandet. Att någon del af denna skuld är gjord direkt för anskaffande af brödföda är antagligt. Men att största delen användts för de ifrågavarande näringarnes förkofran är säkert, och beloppet finnes derför nedlagdt i landets fasta och rörelsekapital. 10

Hufvudsak är dock frågan: hafva de genom lånen indragna penningarne stannat qvar i landet eller icke? Härtill kan svaras. 1:o såväl krigsbehof som jernvägs-material måste till en betydlig del tagas från utlandet; 2:o Sedan 185 har en privatbank, Förenings banken, insamlat miljoner i depositioner, och Hypoteksföreningen inom landet upplånat 10 miljoner 3:o Å Hypoteksföreningens gjorda utländska lån finnes i Finlands Bank och i cirkulationen 7 miljoner i metallisk valuta. 20

526 C. I. BJÖRKMAN – J. V. SNELLMAN

HUB, JVS handskriftssamling

Högaktade Herr Broder

För brefvet af den 8:de, som i dag kom mig tillhanda, tackar jag på det förbindligaste. Ett eget öde ville att jag, i följd af en förhastad uppgift i Dagbladet, lefde i den falska tron att Din afresa härifrån skedde om torsdag i stället för påföljande lördag, då jag på morgonen ännu haft god tid att göra reda för Bankodirektionens föreskrifter till kontoren. 30

Dessa voro framkallade – såsom oss syntes – af tvingande omständigheter. Vi erhöilo nemligen om Fredagen den 2 December ett telegram från Törnqvist, som i förtäckta ord (hvilka blott af oss kunde tolkas) gaf anledning förmoda att de på H. M:ts afgörande beroende, med myntreformen sammanhängande frågor redan fått en lycklig lösning, hvilken hade Negociatörernes afresa till Berlin till följd.

Samtidigt emottogo vi ett annat telegram, deri Neiglick frågade om Grommé och – Meijer & Co finge genom kontoret köpa, på bankens kontor i Finland vexas till belopp af 45 000 rubel, hvarpå af oss genast gafs ett vägrande svar; hvarför de nämnda firmorne, som, enligt senare underrättelser, följande dag infunnit sig hos Neiglick med 100/Tusen rubel, helt och hållet misslyckades i sin speculation. 40

Emellertid vidoogs af oss tidigt lördag morgon alla de försigtighetsmått (p^er telegraf) hvilka närmare inhemtats af närlagde i afskrift bifogde bref, hvilka sednare efter hand expedierdes, och hvarom allt vi äfven inberättat till Fin^{ance} Exped^{itione}n.

I fall nu trafikerande, som till banken sälja utländska valutor, på sätt vi hemställt, berättigas att återköpa enahanda belopp af banken emot en provision af 1/2 %, synes all anledning till klagan från det hållet undanröjd. Kassakreditiverne kunde hafva utsatt banken för största faran, emedan dessa hvarje dag kunnat omsättas medelst insättningar i ryskt och uttagningar i finskt mynt. 50